

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет (інститут) географічний

Кафедра економічної та соціальної географії

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ГЕОГРАФІЯ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА З ОСНОВАМИ

РЕГІОНОЗНАВСТВА

підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

галузі знань _____ А Освіта _____

спеціальності _____ А 4.07 Середня освіта (Географія) _____

освітньо-професійна програма Середня освіта. Географія _____

Луцьк – 2025

Силабус навчальної дисципліни «ГЕОГРАФІЯ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА З ОСНОВАМИ РЕГІОНОЗНАВСТВА» підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти бакалавра, галузі знань А Освіта, спеціальності А 4.07 Середня освіта (Географія), за освітньою програмою Середня освіта. Географія.

Розробник: Мандрик І. П., доцент кафедри економічної та соціальної географії, кандидат географічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Ткачук Н. М.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економічної та соціальної географії
протокол № 1 від 27 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

Погребський Т. Г.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента, денна/заочна форма навчання
Денна форма навчання	галузь знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальність 014.07 Середня освіта (Географія) освітньо-професійна програма Середня освіта. Географія. Економіка освітній рівень бакалавр	Нормативний
Кількість годин/кредитів 210/7		Рік навчання 4
		Семестр 7, 8
		Лекції - 50 год. 7 семестр – 24 год. 8 семестр – 26 год.
		Практичні (семінарські) – 56 год. 7 семестр – 26 год. 8 семестр – 30 год.
		Самостійна робота – 90 год. 7 семестр – 43 год. 8 семестр – 47 год.
ІНДЗ: немає	Консультації – 14 год. 7 семестр – 7 год. 8 семестр – 7 год.	
	Форма контролю: 7 семестр – залік 8 семестр – екзамен	
Мова навчання Українська		

II. Інформація про викладача

Викладач	Мандрик Ірина Петрівна
Науковий ступінь	Кандидат географічних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	Доцент кафедри економічної та соціальної географії
Телефон	+380508874739
e-mail	Mandryk.iryana@vnu.edu.ua
Дні занять	https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi

III. Опис освітнього компонента

Анотація ОК. Освітній компонент «Географія світового господарства з основами регіоназнавства» висвітлює питання щодо суті та етапів розвитку світового господарства, його функціональної і територіальної моделі, Вивчення освітнього компонента формує розуміння сучасної структурної та територіальної організації світового господарства, тенденцій у світогосподарських зв'язках. Здобувачам освіти запропоновано вивчення основних секторів світового господарства: первинного, вторинного, третинного, їх галузевого складу та напрямів розвитку в умовах інформаційної революції. ОК передбачене вивчення Особлива увага приділяється аналізу економічної і соціальної специфіки регіонів та ключових світу, який здійснюється за типовою географічною схемою, що охоплює склад території і економіко-географічне положення, природні умови і ресурси, населення, історико-географічні особливості формування території, макроекономічні параметри розвитку і роль регіонів і окремих країн у світовому господарстві, галузеву структуру господарства, зовнішньоекономічні зв'язки, функціонування рекреаційно-туристської сфери.

2. Пререквізити і постреквізити.

Пререквізити. Загальне землезнавство, Фізична географія материків і океанів, Основи суспільної географії, Географія населення з основами демографії, Географія промисловості, Географія сільського господарства і агробізнесу, Історична географія з основами етногеографії, Основи економіки, Політична географія з основами геополітики.

Постреквізити. Просторовий аналіз та геоінформаційні системи, Соціально-економічний потенціал регіонів світу, Соціально-економічна статистика, Політична географія з основами геополітики, Геоглобалістика.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета ОК – формування у здобувачів освіти сучасного суспільно-географічного мислення та системи спеціальних знань з проблем дослідження світового господарства як глобальної географічної системи та цілісного просторово-часового погляду на сучасні соціально-економічні й політичні процеси в різних регіонах і країнах світу; сформування чітких знань та навичок складання комплексної суспільно-географічної характеристики країн і регіонів світу.

Завдання ОК – з'ясувати вплив природно-географічних умов, соціально-економічних і техніко-економічних чинників на географію галузей і виробництв світового господарства; дослідити динаміку змін у галузевій і територіальній структурі провідних секторів (галузей) світового господарства; провести просторовий аналіз системи потоків товарів, послуг і фінансових ресурсів; виявити місце окремих країн світу у міжнародному поділі праці; виявити глобальні проблеми людства визначити шляхи їх подолання; характеризувати регіональні відміни у рівнях соціально-економічного розвитку різних типів країн; давати оцінку сучасного рівня і характеру економічної інтеграції країн; скласти регіональні комплексні

суспільно-географічні характеристики окремих регіонів і країн світу; давати аналіз регіональних економіко- і соціально-географічних закономірностей розвитку.

4. Компетентності. Програмні результати навчання. Soft skills.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти в процесі навчання набудуть такі **компетентності**:

Інтегральна компетентність (ІК).

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з географії та економічних наук, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти (ІК).

Загальні компетентності (ЗК).

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях (ЗК 1).
- Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності (ЗК 2).
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю (ЗК 3).
- Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі (ЗК 4).
- Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (ЗК 6).
- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 7).
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій (ЗК 8).
- Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу без будь-яких форм дискримінації на засадах інклюзивності й безбар'єрності (ЗК 10).
- Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності (ЗК 12).

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК/ПК):

- Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету **(ФК 1)**.
- Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності **(ФК 2)**.
- Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування освітнього процесу з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, їхніх освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання й виховання, використовувати навчально-методичний інструментарій **(ФК 3)**.
- Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства **(ПК 1)**.
- Здатність доцільно і критично використовувати географічні та економічні поняття, концепції, парадигми, теорії, ідеї, принципи для пояснення письмовими, усними та візуальними засобами географічних явищ і соціально-економічних процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, державному, локальному) **(ПК 2)**.
- Здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі (світу), материків і океанів, України **(ПК 3)**.
- Здатність розуміти та пояснювати особливості природних компонентів і об'єктів у сферах географічної оболонки, взаємозв'язки в ландшафтах **(ПК 4)**.
- Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів і форм організації життя людей **(ПК 5)**.
- Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних та економічних чинників її розвитку, аналізувати й пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства України та регіону **(ПК 6)**.
- Здатність відтворювати основні теорії та закони економіки, оцінювати нові відомості й інтерпретації в контексті формування в учнів системних економічних знань, компетентності підприємливості і фінансової грамотності **(ПК 9)**.

Програмні результати навчання, якими мають володіти здобувачі освіти після вивчення освітнього компонента:

- Демонструє вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання **(РН 2)**.
- Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперує базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності **(РН 7)**.

- Генерує обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами **(РН 8)**.
- Застосовує сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності **(РН 9)**.
- Демонструє володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності **(РН 10)**.
- Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні **(РН 13)**.
- Знає та розуміє основні концепції, парадигми, теорії та загальну структуру географії, економіки предмет їх дослідження, місце і зв'язки в системі наук, етапи історії розвитку географічної та економічної науки **(ПРН 1)**.
- Описує основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих їхніх компонентів, класифікує зв'язки й залежності між компонентами, знає причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них **(ПРН 3)**.
- Пояснює зміни, які відбуваються в географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, формулює наслідки й детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства **(ПРН 4)**.
- Формує в учнів уміння користуватися географічною та картографічною мовою в навчальному процесі, здійснювати відбір, аналіз, представлення і поширення географічної інформації, використовуючи різноманітні письмові, усні та візуальні засоби; користуватися картографічними матеріалами; застосовувати ГІС-технології **(ПРН 5)**.
- Застосовує базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, економіки, теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати природно-географічні та суспільно-географічні, економічні явища і процеси, пов'язувати й порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії, економіки **(ПРН 6)**.
- Розуміє глобальні суспільно-географічні процеси, вміє складати характеристики населення світу, секторів і галузей світового господарства **(ПРН 8)**.
- Характеризує і оцінює природні умови і ресурси, населення та господарство України, її роль і місце в сучасних суспільно-географічних процесах у світі; знає і розуміє географічні особливості свого адміністративного регіону **(ПРН 9)**.

- Демонструє академічні знання та здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання географії, підприємництва і фінансової грамотності відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів **(ПРН 10)**.

Soft skills:

- комунікація – вміє чітко висловлювати свої думки, активно слухати, ефективно презентувати свої ідеї;
- лідерство – здатний вести за собою, надихати і мотивувати інших для досягнення спільних цілей;
- креативність – вміє знаходити нові, нестандартні рішення для проблем і генерувати унікальні ідеї;
- емоційний інтелект – здатний розуміти, управляти своїми емоціями та емоціями інших людей;
- адаптивність – гнучкість і здатність швидко пристосовуватися до змін у робочому середовищі або життєвих умовах;
- командна робота – ефективно співпрацює з іншими людьми для досягнення спільних результатів;
- критичне мислення – здатний аналізувати інформацію, обробляти дані та робити обґрунтовані висновки;
- управління часом – вміє ефективно планувати свій час, дотримуватися дедлайнів та пріоритезувати завдання;
- розв'язання проблем – здатний аналізувати складні ситуації та знаходити шляхи їх вирішення;
- відповідальність та дисциплінованість – надійний, самостійний, вміє виконувати свої обов'язки;
- стресостійкість – здатний протидіяти стресу та зберігати спокій у складних ситуаціях.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. робота	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади вивчення світового господарства.						
Чинники розвитку світового господарства						
Тема 1. Світове господарство як глобальна географічна система	9	2	2	4	1	УО, П/4
Тема 2. Вплив НТР на структуру світового господарства	5	2	-	3	-	РП,П/3
Тема 3. Природні умови і ресурси світового господарства	9	2	2	4	1	УО/4
Тема 4. Населення і трудові ресурси як чинники розвитку світового господарства	8	2	2	4	-	УО/4
Разом за змістовим модулем 1	31	8	6	15	2	15

Змістовий модуль 2. Галузева і геопросторова структура сучасного світового господарства						
Тема 5. Первинний сектор господарства. Географія сільського господарства світу	10	2	2	4	1	УО/5
Тема 6. Вторинний сектор господарства. Географія світової промисловості	18	4	8	4	1	УО, ІРЗ,П/20
Тема 7. Третинний сектор господарства. Роль сфери послуг у світовому господарстві	9	2	2	4	1	ДС,УО,РП/5
Тема 8. Географія світового транспорту і зв'язку	8	2	2	4	-	УО/5
Тема 9. Географія міжнародного туризму	9	2	2	4	1	УО,П/5
Тема 10. Міжнародні економічні відносини і світогосподарські зв'язки	9	2	2	4	1	УО,ДБ/5
Тема 11. Глобальні проблеми світового господарства та шляхи їх вирішення	8	2	2	4	-	УО,ДС/5
Разом за змістовим модулем 2	69	16	20	28	5	50
Контрольна робота 1						Т/10
Контрольна робота 2						Т/25
Всього годин/балів за 7 семестр	100	24	26	43	7	100
8 семестр						
Змістовий модуль 3. Суспільно-географічна характеристика Європи і Азії						
Тема 12. Сучасна політична карта світу	8	2	-	4	2	РП, ІРЗ/4
Тема 13. Загальна суспільно-географічна характеристика Європи	8	2	-	5	1	РП,ІРЗ/4
Тема 14. Країни Європи	17	4	8	5	-	УО,П,ДБ/12
Тема 15. Загальна суспільно-географічна характеристика Азії	8	2	-	5	1	РП,ІРЗ/4
Тема 16. Країни Азії	17	4	8	5	-	УО,П,ДС/12
Разом за змістовим модулем 3	58	14	16	24	4	36
Змістовий модуль 4. Суспільно-географічна характеристика Америки, Африки, Океанії						
Тема 17. Загальна суспільно-географічна характеристика	8	2	-	5	1	РП,ІР/6

Америци						
Тема 18. Країни Америци	15	4	6	5	-	УО,П/9
Тема 19. Загальна суспільно-географічна характеристика Африки	8	2	-	5	1	РП.ІРЗ/7
Тема 20. Країни Африки	11	2	4	5	-	УО,П,ДБ/6
Тема 21. Загальна суспільно-географічна характеристика Австралії і Океанії	10	2	4	3	1	УО,П,ДС/6
Разом за змістовим модулем 4	52	12	14	23	3	34
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота 1						Т/15
Модульна контрольна робота 2						Т/15
Всього годин/балів за 8 семестр	110	26	30	47	7	100
Всього годин	210	50	56	90	14	

Умовні скорочення:

ДС – дискусія; ДБ – дебати; РП – реферативне повідомлення, ІРЗ – індивідуальна робота здобувача, П – презентація, УО – усне опитування, Т- тести.

6.Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувача полягає у засвоєнні ним навчального матеріалу у позааудиторний час без участі викладача. Питання самостійної роботи оголошуються викладачем як на лекціях, так і під час проведення практичних занять. Оцінювання якості результатів самостійної роботи викладач здійснює під час практичних занять, а також під час консультацій. Загалом, основне коло самостійної роботи студента буде стосуватись наступних питань:

№	Назва теми	Кількість годин
1	Етапи розвитку світового господарства	6
2	Закономірності розвитку і розміщення світового господарства	6
3	Економічна інтеграція, глобалізація, регіоналізація як основні риси сучасного світового господарства	6
4	Міжнародний поділ праці як основна наукова категорія географії світового господарства	6

5	Природно-рекреаційний потенціал світу	6
6	Географія світової кіноіндустрії	6
7	ТНК та їх значення у світовому господарстві	6
8	Географія світового рибальства	6
9	Методологія та методика регіональних суспільно-географічних досліджень	6
10	Закони та закономірності регіональної економічної та соціальної географії	6
11	Залежні країни та території на політичній карті світу	6
12	Інноваційні та нестандартні типології й класифікації країн світу	6
13	Суспільно-географічне районування світу	6
14	Україна в міжнародному просторі	6
15	Міжнародні економічні зв'язки України	6
Разом		90

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Для одержання високої рейтингової оцінки здобувачам освіти необхідно: не пропускати навчальні заняття і не запізнюватися на них; чітко й вчасно виконувати практичні завдання та завдання для самостійної роботи; виключати мобільний телефон під час занять і під час контролю знань; брати участь у контрольних заходах.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн режимі (змішана форма навчання) за погодженням із деканатом та викладачем курсу.

Оцінювання знань здобувачів з освітнього компонента «Регіональна економічна і соціальна географія світу» базується на основі Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3CuizWf>) та здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю знань здобувачів.

Поточним контролем передбачено виконання практичних завдань на практичних заняттях. Під час здійснення контролю за систематичністю та активністю роботи на практичних заняттях враховуються: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях; активність під час їхнього обговорення; результати виконання і захисту практичних робіт, експрес-контролю тощо. Теми практичних занять

сформовані із поєднання усних запитань для обговорення та практичних завдань (розрахунково-аналітичні завдання, складання картосхем, таблиць тощо) та оцінюються більшість з них максимально у 5 (7 семестр) чи 4 (8 семестр) бали кожне залежно від складності завдань. Максимальні бали можна отримати, якщо дані правильні відповіді на запитання викладача, виконані всі практичні завдання, написані висновки. Тобто, за практичні роботи максимально можна отримати 65 балів (7 семестр) і 70 балів (8 семестр). У 7 семестрі до поточного контролю включено написання двох контрольних робіт у формі тестів, кожен з яких оцінюється в 1 бал. Максимально за контрольну роботу № 1, можна отримати 10 балів, за контрольну роботу № 2 – 25 балів.

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення тем кожного змістового модуля у 8 семестрі, де формою контролю є екзамен. Здобувачі освіти під час навчальних занять пишуть 2 модульних контрольних роботи у формі тестових завдань, кожне з яких оцінюється в 1 бал. Максимально за кожну модульну контрольну роботу можна отримати по 15 балів.

Перескладання будь-яких видів робіт з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється. Заборгованість із змістового модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного змістового модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Політика щодо академічної доброчесності

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентовані наступними документами: Кодекс академічної доброчесності ВНУ ім. Лесі Українки, Положення про комітет з етики наукових досліджень ВНУ ім. Лесі Українки, Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки
(https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/normatyvno-pravova-baza/)

Вивчаючи даний освітній компонент, здобувач зобов'язаний самостійно виконувати всі завдання поточного та підсумкового контролю; вказувати джерела, якими послуговувався; додавати їх опис до кожного виду роботи; не поширювати та не копіювати авторські матеріали, не вдаватися до обману та списування; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної або наукової діяльності. Роботи, у яких виявлено плагіат, так само як і однакові роботи різних здобувачів освіти, не оцінюються.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Поточний контроль знань здобувачів освіти за темами освітнього компонента здійснюється під час проведення практичних занять згідно з розкладом.

Якщо здобувач освіти отримав бал за темою освітнього компонента менший за максимальний, він має право лише один раз повторно скласти

поточний контроль за темою (усна відповідь та виконання завдань). Зараховується найвищий результат. Скласти поточний контроль за темою можна на консультації у вільний від аудиторних занять час.

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), він має право на консультаціях, а також з використанням ресурсів електронного курсу на платформі Moodle, відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється централізовано для усіх здобувачів освіти у визначений викладачем час. З графіком консультацій можна ознайомитися на кафедрі та на електронному курсі на платформі Moodle. Кінцевий термін перескладання та ліквідації заборгованості обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті.

У разі здобуття здобувачем навичок і умінь у неформальній та/або інформальній освіті порядок і процедура їх визнання регламентується відповідним Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<https://bit.ly/3WUSIPu>), згідно з яким здобувачам можуть бути зараховані результати такого навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю загалом (але не більше 6 кредитів за навчальний рік) до початку вивчення освітнього компоненту.

Здобувач, який проходить підготовку з використанням елементів дуальної освіти, повинен чітко дотримуватися індивідуального плану відповідно до Положення про підготовку здобувачів освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти (<https://bit.ly/3Qn1ByM>). Знання, уміння, компетентності здобувачів оцінюються представниками закладу чи підприємства (де здобувач набуває певної кваліфікації на основі договору) та викладачем університету.

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали

Здобувач освіти може отримати додаткові (бонусні) бали за участь у наукових конференціях (10 балів), олімпіадах (10 балів), у конкурсах наукових студентських робіт (20 балів), підготовку наукових статей з тематики освітнього компонента (30 балів). Бонусні бали зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК.

V. Підсумковий контроль

Оцінювання здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf)

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за результатами поточного й підсумкового контролю в діапазоні від 0 до 100 балів.

У 7 семестрі формою підсумкового контролю є *залік*. Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання всіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час практичних занять, самостійної роботи, контрольних робіт.

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі практичні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Порядок проведення заліку. У дату складання заліку йому записується у відомість сума поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У день складання заліку за основною сесією здобувач освіти додатково не опитується викладачем, а також він не має права доздавати будь-який вид робіт, передбачений силабусом освітнього компоненту.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100 балів. Залік проводиться в усній формі й передбачає відповіді на 4 питання з наведеного нижче переліку, кожне з яких оцінюється максимально в 25 балів.

Питання, що виносяться на залік:

1. Суть та структура світового господарства
2. Етапи розвитку світового господарства
3. Закономірності розвитку і розміщення світового господарства
4. Міжнародний поділ праці як основна наукова категорія географії світового господарства
5. Економічна інтеграція, глобалізація, регіоналізація
6. Географія мінеральних ресурсів світу
7. Використання земельно-грунтових ресурсів світу
8. Рекреаційний потенціал світу
9. Водні ресурси світу та їх використання
10. Галузева структура світового господарства
11. Територіальна структура світового господарства
12. Ресурси Світового океану: географічний аспект
13. Територіальні поєднання природних ресурсів світу
14. Світовий ринок трудових ресурсів
15. Сутність глобальних екологічних проблем
16. Сутність глобальних економічних проблем
17. Сутність глобальної продовольчої проблеми
18. Географія гірничовидобувної промисловості світу
19. Паливно-енергетичний баланс світу: історико-географічні аспекти

20. Географія світового машинобудування
21. Географія харчової промисловості світу
22. Географія чорної металургії світу
23. Географія кольорової металургії світу
24. Географія видавничо-поліграфічної промисловості світу
25. Географія хімічної промисловості світу
26. Географія світового тваринництва
27. Географія світового рослинництва
28. Географія світового виноробства
29. Географія світового рибальства
30. Географія світової кіноіндустрії
31. Інфраструктура світового господарства
32. Географія світової торгівлі товарами
33. Географія світової торгівлі послугами
34. Основні параметри світової транспортної системи світу
35. Регіональні транспортні системи світу
36. Географія світових інформаційних комунікацій
37. Міжнародний туризм як галузь світового господарства
38. Географія світової науки
39. Загальні тенденції розвитку світового ринку послуг
40. ТНК та їх значення у світовому господарстві

У **8 семестрі** формою підсумкового контролю є *екзамен*. Якщо підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента як сума поточних і підсумкових модульних оцінок становить не менше як 75 балів, то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з освітнього компонента. Така оцінка виставляється у день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності здобувача.

Максимальна кількість балів за поточний контроль становить 70 балів, а за модульні контрольні роботи – 30 балів. Як допуск до складання іспиту протягом поточної роботи здобувач освіти має набрати не менше 35 балів. Для отримання допуску здобувач освіти має відпрацювати практичні роботи до дати іспиту під час основної сесії.

Якщо здобувач освіти за поточну роботу набрав менше 75 балів або має бажання підвищити рейтинг, він складає іспит. При цьому бали, набрані за результатами підсумкових модульних контрольних робіт, анулюються. Структуру, питання та критерії оцінювання екзамену викладач повідомляє не пізніше, ніж за 2 тижні до початку заліково-екзаменаційної сесії.

Здобувачі, які не склали екзамен, повинні перескласти його. Перескладання екзамену відбувається не більше двох разів: один раз – викладачеві, другий раз – комісії, яка створюється деканатом факультету. Екзаменаційна оцінка визначається в балах (від 0 до 30) за результатами виконання екзаменаційних завдань, які містяться в екзаменаційних білетах. Кожен білет містить 2 питання, кожне з яких максимально оцінюється в 15 балів. Екзамен проводиться в усній формі. В цьому випадку підсумкова

семестрова оцінка визначається як сума поточної семестрової та екзаменаційної оцінок в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS. Оцінка за освоєння освітнього компонента виставляється згідно шкали оцінювання.

Питання, що виносяться на екзамен:

1. Схема суспільно-географічної характеристики регіонів і країн світу.
2. Політико-територіальні утворення на політичній карті світу.
3. Кількісні і якісні зміни на політичній карті світу.
4. Класифікації країн світу за різними ознаками.
5. Типізація країн світу за рівнем соціально-економічного розвитку.
6. Суспільно-географічні макрорегіони світу.
7. Загальна характеристика господарства країн Західної Європи.
8. Економіко-географічна характеристика Німеччини.
9. Економіко-географічна характеристика Франції.
10. Економіко-географічна характеристика Великобританії.
11. Місце країн Північної Європи у міжнародному територіальному поділі праці.
12. Загальні особливості соціально-економічного розвитку країн Південної Європи.
13. Економіко-географічна характеристика Італії.
14. Сучасний стан та проблеми розвитку господарського комплексу країн Центрально-Східної і Південно-Східної Європи.
15. Економіко-географічна характеристика Польщі.
16. Особливості соціально-економічного розвитку країн Центральної Азії.
17. Особливості соціально-економічного розвитку країн Південно-Західної Азії.
18. Економіко-географічна характеристика Індії.
19. Роль і місце країн Південно-Східної Азії у міжнародному територіальному поділі праці.
20. Економіко-географічна характеристика Китаю.
21. Економіко-географічна характеристика Японії.
22. Головні риси розвитку і розміщення господарства Канади.
23. Природно-ресурсний потенціал і населення США.
24. Особливості соціально-економічного розвитку США.
25. Внутрішні відмінності США.
26. Загальна характеристика господарства країн Латинської Америки.
27. Соціально-економічна характеристика країн Центральної Америки і Вест-Індії.
28. Економіко-географічна характеристика Мексики.
29. Економіко-географічна характеристика Бразилії.
30. Економіко-географічна характеристика Аргентини.
31. Загальні особливості розвитку і розміщення господарства Андських

- країн.
32. Особливості та проблеми розвитку і розміщення господарства Західної Африки.
  33. Особливості та проблеми розвитку і розміщення господарства Центральної Африки.
  34. Загальна характеристика населення і господарства країн Північної Африки.
  35. Економіко-географічна характеристика Єгипту.
  36. Економіко-географічна характеристика Нігерії.
  37. Особливості розвитку і розміщення господарства країн Східної Африки.
  38. Економіко-географічна характеристика ПАР.
  39. Головні риси розвитку і розміщення господарства Австралії.
  40. Особливості та проблеми розвитку господарства країн Океанії.

VI. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS		Оцінка для заліку
		оцінка	пояснення	
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання	зараховано
82-89	Дуже добре	B	вище середнього рівня	
75-81	Добре	C	загалом хороша робота	
67-74	Задовільно	D	непогано	
60-66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям	
1-59	Незадовільно	Fx	Необхідне перекладання	Незараховано (необхідне перекладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Методичне забезпечення курсу

1. Мандрик І. П. Географія світового господарства : конспект лекцій. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2021. 187 с.
2. Мандрик І. П. Географія світового господарства : методичні рекомендації до виконання практичних робіт. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2021. 39 с.
3. Мандрик І. П. Географія світового господарства дистанційний курс (Moodle Платформа дистанційного навчання, ВНУ імені Лесі Українки <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=1265>)

4. Мандрик І. П. Регіональна економічна і соціальна географія : конспект лекцій. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2021. 261 с.
5. Мандрик І. П. Регіональна економічна і соціальна географія : методичні рекомендації до виконання практичних робіт. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2021. 88 с.
6. Мандрик І. П., Маковецька Л. О. Регіональна економічна і соціальна географія світу (1 частина): дистанційний курс в системі Moodle. URL: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=1262>
7. Мандрик І. П., Маковецька Л. О. Регіональна економічна і соціальна географія світу (2 частина): дистанційний курс в системі Moodle. URL: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=1262>
8. Мандрик І., Лажник В. Географія світового господарства: методичні рекомендації до практичних занять для студентів денної форми навчання. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2025. 32 с.

Основна

1. Атаман Л. В. Регіональна соціальна і економічна географія: навчально-методичний посібник (для студентів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія). Вінниця, 2025. 141 с.
2. Сюткін С. І. Курс лекцій з географії світового господарства. Суми : СумДПУ, 2020. 130 с.

Додаткова

1. Антонюк О. С., Славик Р. В. Навчально-методичні рекомендації з курсу «Регіональна економічна та соціальна географія світу» (для студентів 3 курсу денної форми навчання географічного факультету). Ужгород, 2020. 55 с.
2. Котик Л. І. До проблеми вивчення суспільної географії макрорегіонів світу у вищій школі (на прикладі регіону Центральна і Південно-Східна Європа, Східна Балтія). *Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку*: матеріали XIX Міжнародної науково-практичної конференції / за ред. І.В. Жукової, Є.О. Романенка. м. Вільнюс, 07 березня 2022 р. Вільнюс: ГО «ВАДНД», 2022. С. 90-97.
3. Мандрик І. П. Сучасна демографічна ситуація в країнах Північної Європи. *The process of science formation and its contemporary appearance: Proceedings of the XII International Scientific and Practical Conference*. Tampere, Finland, 20–21 March. Pp. 24-25. URL: <https://intersci.eu/events/the-process-of-science-formation-and-its-contemporary-appearance/>
4. Мандрик І., Дацюк В. Сучасний стан і тенденції розвитку вугільної промисловості світу. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів* : матеріали V Міжнар. наук-практ. Інтернет-конференції, м. Луцьк, 8-9 квітня 2021 р. / за ред. Ю. М. Барського, С. О. Пугача. Луцьк : ПП Іванюк В. П. С. 121-123.
5. Мандрик І. П., Маковецька Л. О., Кутній Т. А. Україна на світовому ринку металургійної продукції. *Актуальні проблеми міжнародних*

- відносин і регіональних досліджень*: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Луцьк, 6 грудня 2021 р. / за ред. В. Й. Лажніка. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. С. 143-147.
6. Мандрик І., Сосницька Я., Маковецька Л. Сучасний стан та потенційні можливості виходу України на світовий ринок мінеральної сировини. *Географічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2023. № 2 (2). С. 40-49.
  7. Перевозник А., Мандрик І. Європа в контексті міжнародних міграційних процесів. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів* : матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції / за ред. Ю. М. Барського та В. Й. Лажніка, м. Луцьк, 8–9 листопада 2024 р. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2024. С. 132-134.

Інтернет-ресурси

1. Countryeconomy : *веб-сайт*. URL: <https://countryeconomy.com>.
2. Econ Stats : The Economic Statistics and Indicators Database: *веб-сайт*. URL : <http://www.economywatch.com/economic-statistics>.
3. Eurostat : *веб-сайт*. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.
4. Human Development Reports: *веб-сайт*. URL: <http://hdr.undp.org/en/2018-update>.
5. International Labour Organization : *веб-сайт*. URL: <https://www.ilo.org/global/statistics-and-databases/lang--en/index.htm>.
6. NationMaster : *веб-сайт*. URL: <https://www.nationmaster.com>.
7. The International Monetary Fund (IMF) : *веб-сайт*. URL: <https://www.imf.org>.
8. The Observatory of Economic Complexity : *веб-сайт*. URL: <https://atlas.media.mit.edu>.
9. The World Factbook : *веб-сайт*. URL: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook>
10. Trading Economics : *веб-сайт*. URL: <https://tradingeconomics.com>.
11. Trading Economics : *веб-сайт*. URL: <https://tradingeconomics.com>.
12. World Bank Open Data : *веб-сайт*. URL: <https://data.worldbank.org>.